

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 6 listopada 2020 r.

Pozycja 356

POSTANOWIENIE

z dnia 3 lipca 2019 r.

Sygn. akt Ts 180/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.J. w sprawie zgodności:

§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2193, ze zm.) w brzmieniu z 10 września 2018 r. z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 1 i 2, art. 78, art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 14 grudnia 2018 r. (data nadania) J.J. (dalej: skarżący), wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą.

Skarżący złożył 26 czerwca 2018 r. dwie skargi kasacyjne nie uiszczając od nich wpisów sądowych. W tych okolicznościach Przewodniczący Wydziału Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. (dalej: WSA) 2 lipca 2018 r. dwoma zarządzeniami wezwał do uiszczenia wpisów sądowych od skargi w sprawie o sygn. akt [...] w wysokości 29 650 zł oraz od skargi o sygn. akt [...] w wysokości 50 000 zł. Zarządzenia te zostały zaskarżone dwoma zażaleniami, które Naczelny Sąd Administracyjny w W. oddalił postanowieniami z 10 września 2018 r. wydanymi w sprawach o sygn. akt: [...] oraz [...].

Następnie skarżący złożył wnioski o zwolnienie z obowiązku uiszczenia wpisów sądowych. W rezultacie, w odrębnym postępowaniu, skarżącemu zostało przyznane prawo pomocy przez zwolnienie go z wpisu sądowego od każdej złożonej skargi ponad kwotę 5 000 zł.

Skarżący twierdzi, że zakwestionowany § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2193, ze zm.: dalej: rozporządzenie) narusza jego prawo do: sądu (art. 45 ust. 1 w związku z art. 78 i art. 176

ust. 1 Konstytucji), i własności (art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji); a także zasadę: demokratycznego państwa prawa, sprawiedliwości społecznej, zaufania obywateli wobec Państwa, jednoznaczności prawa (art. 2 Konstytucji), oraz proporcjonalności, wynikających z zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p.TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub jest oczywiście bezzasadna.

2. Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony wolności lub praw. Musi ona spełniać przesłanki, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Po pierwsze, zaskarżony w niej przepis powinien być podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego przez sąd lub organ administracji publicznej w indywidualnej sprawie skarżącego. Po drugie, skarżący musi uprawdopodobnić naruszenie swoich konstytucyjnych wolności lub praw wskazanych w skardze. Po trzecie, źródłem ich naruszenia powinna być normatywna treść kwestionowanych przepisów, a sposób naruszenia musi zostać określony przez samego skarżącego w uzasadnieniu wnoszonej skargi.

3. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego rozpatrywana skarga konstytucyjna nie spełnia powyższych wymagań.

4. W przekonaniu skarżącego § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. poz. 2193, ze zm.; dalej: rozporządzenie) narusza sferę konstytucyjnie chronionych wolności lub praw skarżącego przez ustalenie nadmiernie wygórowanego wpisu sądowego od złożonych przez niego skarg kasacyjnych w sytuacji, w której „wygrał sprawę administracyjną, ale na skutek nieprawidłowego uzasadnienia orzeczenia sądu może ostatecznie sprawę przegrać”.

5. Trybunał stwierdza brak realnego i aktualnego naruszenia konstytucyjnych praw i wolności skarżącego. Termin „naruszenie” w znaczeniu normatywnym należy rozumieć jako takie działania sądu, w których ostateczne orzeczenie stanowi ingerencję w sferę konstytucyjnie chronionych wolności lub praw, bądź też niewykonanie ciążącego na sądzie, który to orzeczenie wydał, obowiązku zapewnienia ochrony wolnościom lub prawom. Dopiero konkretne naruszenie praw lub wolności uzasadnia interes prawny skarżącego w wystąpieniu z żądaniem zbadania przez Trybunał określonego aktu normatywnego. Skarżący wskazuje natomiast przepis prawa, który był podstawą ostatecznego orzeczenia w przedmiocie ustalenia wysokości wpisu sądowego od skargi kasacyjnej. Zdaniem skarżącego narusza on prawo do obrony jego praw, do zaskarżenia orzeczenia, prawo własności, proporcjonalności przez ustalenie nadmiernie wygórowanego wpisu sądowego. Jednocześnie jednak skarżący informuje, że nie doszło z tego powodu do odrzucenia skargi kasacyjnej, gdyż w wyniku złożonego wniosku o prawo pomocy został on zwolniony od obowiązku uiszczenia wpisu sądowego do kwoty 5 000 zł od każdej skargi. W sytuacji skarżącego doszło zatem do ochrony jego praw podmiotowych przez obniżenie wpisu sądowego od skargi kasacyjnej w sprawie o sygn. akt

[...] w wysokości 29 650 zł na kwotę 5 000 zł oraz w sprawie o sygn. akt [...] w wysokości 50 000 zł na kwotę 5 000 zł (postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z 21 listopada 2018 r.).

Wobec powyższego Trybunał nie dostrzega naruszenia wskazanych konstytucyjnie chronionych praw skarżącego przez ustalenie wygórowanego wpisu od skarg kasacyjnych z powodu uzyskania przez skarżącego ochrony tych praw przez obniżenie ustalonego wpisu sądowego.

6. Trybunał przypomina, że wniesienie skargi konstytucyjnej warunkowane jest wystąpieniem konkretnego, a nie tylko abstrakcyjnego naruszenia konstytucyjnych praw i wolności, będącego konsekwencją uzyskania przez skarżącego ostatecznego rozstrzygnięcia. W związku z tym, że skarżący upatruje i wywodzi naruszenia wskazanych w skardze praw konstytucyjnych – przede wszystkim prawa do zaskarżenia orzeczenia, do obrony, do rozpoznania sprawy w postępowaniu dwuinstancyjnym – z faktu braku możliwości wniesienia skargi kasacyjnej z powodu żądania wygórowanego wpisu sądowego, to powinien on – dla spełnienia przesłanek warunkujących merytoryczne rozpatrzenie skargi konstytucyjnej – uzyskać rozstrzygnięcie, którego treścią byłoby odrzucenie wniesionego środka odwoławczego. Doszłoby tym samym do konkretyzacji jego sytuacji prawnej, co uzasadniałoby przyjęcie tezy o wystąpieniu aktualnego i konkretnego naruszenia przysługujących mu praw konstytucyjnych, których ochrony domaga się on w trybie wniesionej skargi konstytucyjnej (zob. np. postanowienie z 24 października 2001 r., sygn. SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225).

7. Postulaty skarżącego dotyczące odpowiednich zmian legislacyjnych w zakresie utworzenia pułapu maksymalnej wysokości opłaty – tak, by wpis nie mógł być wygórowany, czy też „nadmiernie uciążliwy dla adresata” albo też zmiany charakteru wpisu ze stosunkowego na stały przy wnoszeniu skargi kasacyjnej w przypadku, gdy rozstrzygnięcie jest korzystne dla skarżącego, ale uzasadnienie nie – są postulatami *de lege ferenda*. W zakresie postępowania związanego z rozpoznawaniem skargi konstytucyjnej nie mieści się analiza takich postulatów zgłaszanych pod adresem kwestionowanego aktu normatywnego. Ocena Trybunału Konstytucyjnego odnosi się jedynie do przepisów prawnych obowiązujących w chwili wydawania orzeczenia. Tego rodzaju sugestie i postulaty winny być kierowane pod adresem organów dysponujących stosownymi kompetencjami prawotwórczymi.

W związku z powyższym na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK w związku z art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK rozpoznawanej skardze należało odmówić nadania dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżący przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.